

Kāpēc nav piepildījies sapnis par Daugavpils lidostu?

Egita Terēze Jonāne

Tā projektā izskatās Industriālais parks, kas atradīsies Daugavpils lidostas teritorijā

Bija eksperimentālais lidojums uz Kopenhāgenu

«**V. Aizbalts: “Daugavpils lidosta radīs jaunas darbavietas, tāpat ieguvēji būs Locikos un apkārtnē strādājošie pakalpojumu sniedzēji, tostarp tūrisma uzņēmēji”**

Augšdaugavas novada domes priekšsēdētāja vietnieks Vitālijs Aizbalts atminas, ka toreiz, pagājušā gadsimta 90. gadu sākumā, kad Locikus pameta Krievijas Federācijas karaspēka karavīri, Daugavpils rajona padome, kur viņš strādāja par izpilddirektoru, bijušajās kazarmās bija jau izveidojusi Lāču pamatskolu, tāpat tā bija pārņēmusi arī kultūras namu un dzīvojamo fondu. Tīkmēr Lociku lidlauks atradās Satiksmes ministrijas īpašumā.

«Toreiz bija Ministru kabineta lēmums, ka Lociku lidlauku apsaimnieko Satiksmes ministrija, bet visas komunikācijas, dzīvojamās mājas, kultūras nams, kazarmas, kas bija pārbūvētas par skolu, nonāk Daugavpils rajona padomes īpašumā. Kad 1994. gada 1. septembrī atklājām Lāču pamatskolu, toreizējais Ministru prezidents Valdis Birkavs bija atlidojis ar Latvijas armijas lidmašīnu tieši uz Lociku lidlauku. Viņš nav varējis braukt ar mašīnu, jo tajā pašā dienā viņam bija paredzēta tikšanās ar toreizējo Vācijas kancleru Helmūtu Kolu. Diemžēl Lociku lidlaukam nebija nekādas apsardzes, tur sākās vandālisms – izraka āra apgaismojuma vadus, jo tur bija krāsainais metāls utt.,» atminējās V. Aizbalts.

Tomēr vienu daļu lidlauka, arī angāru, izdevās privatizēt uzņēmumam «Latgales avio», kurš bija izveidots ar mērķi attīstīt pasažieru pārvadājumus ar mazieltīpīgām lidmašīnām. Toreiz vēl nebija izdemolēts 1000 m garais un 23 m platais skrejceļš, kas bija izbūvēts no betona plāksnēm. V. Aizbalts atminas, ka piedalījies pirmajā eksperimentālajā lidojumā no Daugavpils uz Kopenhāgenu.

Izveidoja un likvidēja uzņēmumu «Daugavpils lidosta»

Diemžēl «Latgales avio» nepiepildīja šo biznesa projektu, tikmēr Daugavpils dome, kura vienu daļu zemes Lociku lidlaukā iegādājās no uzņēmuma «Latgales avio»

par kredītu (tas tika atmaksāts 2021. gadā), 2005. gadā izveidoja pašvaldības SIA «Daugavpils lidosta» un meklēja investorus Daugavpils lidostas projektam. Toreiz arī valdība Nacionālajā plānā bija ierakstījusi, ka Daugavpils lidostai būs būt. 2006. gadā Daugavpils dome, paņemot kredītu uz 15 gadiem, nopirka «Latgales avio» zemi Lociku lidlaukā par vienu miljonu latu, jo bija atradusi investoru Daugavpils lidostas būvniecībai. Intervijā «ReTV» toreizējā Daugavpils domes priekšsēdētāja Rita Strode atzīst, ka šo ieceri izjaukusi politika, pašvaldību vēlēšanas, lai gan investors esot ieguldījis naudu lidlauka izpētē.

Pašvaldības uzņēmums «Daugavpils lidosta» ir likvidēts, jo strādāja ar zaudējumiem, tomēr Daugavpils lidosta nav noņemta nedz no valdības, nedz arī no Daugavpils pašvaldības dienas kārtības.

Jauns redzējums – vispirms industriālais parks, pēc tam – lidosta

«**Daina Krīviņa: “Reģionālās lidostas ir atbalstītas Nacionālajā attīstības plānā līdz 2030. gadam, taču Eiropas Savienība neparedz finansējumu lidostu būvniecībai”**

Šobrīd top Industriālā parka Locikos būvprojekts, ko finansē Daugavpils pašvaldība, un, kā teica Daugavpils domes Attīstības departamenta vadītāja Daina Krīviņa, pavasarī šis projekts tiks iesniegts Nacionālās nozīmes industriālo parku programmai. Vienlaikus pašvaldība par valsts budžeta dotāciju 250 000 eiro izstrādā Daugavpils lidostas un piegulošās teritorijas Locikos attīstības būvprojektu un ir izsludinājusi iepirkumu par šī būvprojekta ekspertīzi (to pieprasa normatīvie akti).

Savukārt Augšdaugavas novada pašvaldība jau pieminētajai valsts programmai pieteiks piebraucamo pievadceļu izbūves projektu. Vitālijs Aizbalts pastāstīja, ka, piesaistot ES naudu, varēs izbūvēt piebraucamo ceļu pie lidostas un ceļu, kas atradīsies paralēli šosejai Daugavpils–Rēzekne–Krievijas robeža (Grebņeva), un tas būs kā apvedceļš apkārt Lociku ciemam. Līdz ar to smagais transports, kas kursēs uz un no industriālā parka, niebrauks

ciemā, bet gan brauks uzreiz no lielās šosejas uz lidostu. Kādas varētu būt būvdarbu izmaksas – to pašvaldība neskaidros iepirkumos.

Vaicāta, vai pēc industriālā parka nākamais projekts būs lidostas projekts, D. Krīviņa atzina: «Reģionālās lidostas ir atbalstītas Nacionālajā attīstības plānā līdz 2030. gadam, taču Eiropas Savienība neparedz finansējumu lidostu būvniecībai.

Vispirms ir tapis industriālā parka projekts, ko varēs realizēt, piesaistot ES finansējumu. Tāpat līdz 2024. gadam notiek Daugavpils lidostas būvprojekta izstrāde (šo darbu veic piegādātāju apvienība «Setec un REM PRO») un ir saņemta Augšdaugavas novada Būvvaldes būvatļauja un apstiprināts būvprojekts. Atbilstoši Ministru kabineta noteikumiem par civilās aviācijas lidlauka izveidošanu, sertificēšanu un ekspluatāciju lidlauka izveidošanas ģenerālpilns ir saskaņots ar valsts aģentūru «Civilās aviācijas aģentūra», turklāt dome ir piesaistījusi aviācijas ekspertus.»

Jāiestarpina, ka, noslēdzoties Daugavpils lidlauka būvprojektam, būs zināms, cik izmaksās lidlauka būvniecība, sertifikācija, uzturēšana un darbība, pēc tam pašvaldībai būs jāpieņem lēmums par finansējuma avotiem.

Kā Daugavpils lidosta izskatās uz papīra?

Daugavpils lidostas un industriālā parka aprakstā (tas ir vairākus desmitus lappušu biezs) redzams, ka lidostā būs lidjostas, manevrēšanas ceļš, gaisa kuģu (lidmašīnu) perons, pasažieru termināls vismaz 680 pasažieriem ar domu, ka no lidlauka pacelsies divas lidmašīnas un tikpat arī nolaidīsies katru dienu. Turpat paredzēts būvēt ugunsdzēsības un glābšanas depo, aviācijas degvielas uzpildes staciju, dažādas saimniecības telpas (lidlauka tehnikas, reaģentu u.c. novietnes), un ierīkot sakaru, komunikāciju, aeronavigācijas u.c. sistēmas.

Kāds varētu būt Daugavpils lidostas pienesums Latgalei?

Daina Krīviņa uzsvēra, ka Daugavpils domei ir redzējums, kāds varētu būt Daugavpils lidostas pienesums Latgalei un 100 km rādiusā (aptveres areāls ir 340 000 iedzīvotāju). Vietējie un ārzemju uzņēmēji vaicā, kad varētu būt lidojumi no Daugavpils uz Londonu, Dublinu u.c. galamērķiem. Tāpat Daugavpils lidosta, piesaistot lēto lidojumu aviokompānijas, varētu piedāvāt šobrīd ātrākā transporta pakalpojumu ne tikai uz Londonu un Dublinu, bet arī uz Berlīni, Frankfurti, Varšavu un citām pilsētām, kur Latgales iedzīvotāji ir nonākuši darba gaitās vai kur atrodas Latgales cilvēku biznesa partneri. Vēl pirms kara Ukrainā daugavpilieši lūkojās arī Krievijas un Baltkrievijas virzienā, taču varam droši pieļaut, ka biznesa aprindās šīs kaimiņvalstis kā darījumu valstis varētu nebūt aktuālas arī pēc kara beigām.

2020. gadā SIA «Ardenis» izstrādāja Daugavpils lidostas tehniski ekonomisko pamatojumu, un toreiz Daugavpils pašvaldība saņēma AS «Air Baltic Corporation» vēstuli, ka nacionālā lidsabiedrība «airBaltic» atbalsta Daugavpils lidlauka attīstību un varētu būt ieinteresēta nodrošināt pasažieru pārvadājumus maršrutā Daugavpils–Rīga–Daugavpils. Turpat šajā pamatojumā, papētot Palangas lidostas pieredzi, SIA «Ardenis» eksperti atzina, ka šajā Lietuvas lidostā populāri ir neregulāri (čartera) reisi uz Tenerefi, Antāliju, Hurgadu, un pieļāva, ka tādus pašus reisos varētu piedāvāt Daugavpils lidosta, piemēram, reizi nedēļā, skaidroja D. Krīviņa, piebilstot, ka šajā pamatojumā piedāvātas arī pilotu apmācības Daugavpils lidostā.

V. Aizbalts uzskata, ka Daugavpils lidosta Augšdaugavas novadā radītu jaunas darbavietas, tāpat ieguvēji būtu Locikos un apkārtnē strādājošie pakalpojumu sniedzēji, tostarp tūrisma uzņēmēji.

Tīkmēr Latgales plānošanas reģiona attīstības padomes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs sarunā «Vietējai Latgales Avīzei» pieļāva, ka lidosta varētu atrasties Daugavpilī vai Rēzeknē (kura pilsēta ātrāk izstrādās projektu, atzina viņš). ▣

Autores un publicitātes foto

«Projektu finansē Mediju atbalsta fonds no Latvijas valsts budžeta līdzekļiem». «Par projekta raksta «Kāpēc nav piepildījies sapnis par Daugavpils lidostu?» un šīs lappuses saturu atbild SIA «Vietējā»».

MAF
Mediju atbalsta fonds